

Workshop Microeconomics: A critical Companion

Ben Fine

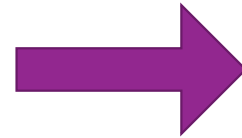
Labour Markets

Αγορά εργασίας: βασικές αναλυτικές αρχές

- Η αγορά εργασίας αντιμετωπίζεται με τον ίδιο ακριβώς τρόπο όπως οποιαδήποτε άλλη αγορά / Εφαρμογή των καθολικών αρχών του TA²
- Η απασχόληση προσεγγίζεται στη βάση της προσφοράς και ζήτησης για εργασία
- Εάν κάτι διαφοροποιεί την αγορά εργασίας, είναι η αυτενέργεια των υποκειμένων που πραγματοποιούν την πώληση του εμπορεύματος (στην προκειμένη οι εργαζόμενοι)
- Βασική μεθοδολογική αδυναμία η αφαίρεση της ανάλυσης από το ιστορικό και κοινωνικό της πλαίσιο

Τρόποι εννοιολόγησης της εργασίας στη μικροοικονομική ανάλυση

- Η εργασία σαν απόθεμα χρόνου: κατά την πώλησή του ο εργαζόμενος ζημιώνεται κατά το μέγεθος της χρησιμότητας που θα απέφερε η εναλλακτική χρήση του χρόνου του (ελεύθερος χρόνος)
- Η εργασία σαν πηγή απώλειας χρησιμότητας: δυσάρεστη εμπειρία της εργασίας λόγω της ίδιας της φύσης της

Προοδευτικά έχει επικρατήσει ο πρώτος ορισμός έναντι του δεύτερου

Ωστόσο απόπειρες επαναφοράς της έννοιας της «δυσάρεστης εργασίας» (BBI) στα πλαίσια ανάλυσης ατελειών αγοράς

“In other words, what is taken to be the disutility aspect of work serves as a proxy for the social and historical context of wage work itself, as well as the rationale for explaining why labour markets might work inefficiently.” (Fine 2016, p. 132)

Θεωρία Ανθρώπινου Κεφαλαίου: Πώς δημιουργείται το ανθρώπινο κεφάλαιο;

- Ανθρώπινο κεφάλαιο ως αποτέλεσμα συνειδητής κατανομής πόρων στην απόκτηση δεξιοτήτων – επένδυση στην εκπαίδευση
 - Απλουστευτική αντίληψη της εκπαίδευσης → υποβιβασμός του εκπαιδευτικού συστήματος στην παραγωγή γνώσεων/δεξιοτήτων για επαγγελματικούς σκοπούς
 - Εκπαίδευση σαν μία μηχανική σχέση εισροών-εκροών
- Ανθρώπινο κεφάλαιο ως αποτέλεσμα δημιουργίας δεξιοτήτων μέσω της συσσώρευσης εργασιακής εμπειρίας

Θεωρία Ανθρώπινου Κεφαλαίου: Πώς ανταμείβονται οι δεξιότητες;

$$w = a + bHC + c_1X_1 + c_2X_1 + c_3X_2 + \dots$$

Η δημιουργία και ανταμοιβή ανθρώπινου κεφαλαίου καθώς και ο υπολογισμός της απόδοσης της επένδυσης σε δεξιότητες αποτελούν εφαρμογή της συνάρτησης παραγωγής. ΩΣΤΟΣΟ:

- Τα ίδια αποτελέσματα της ανάλυσης αναγνωρίζουν την ύπαρξη θετικών εξωτερικοτήτων
- Η οικονομετρική ανάλυση υπαινίσσεται ότι ένα σύνολο κοινωνικο-οικονομικών παραγόντων (με τη μορφή ανεξάρτητων μεταβλητών) επηρεάζουν το επίπεδο της αμοιβής

“Whilst these issues can be addressed to some degree through more sophisticated theory and estimation, they are indicative of the way in which the mainstream approach has been based upon socially and historically decontextualizing labour markets by excluding many determinants, only to bring them back in as qualifying factors.” (Fine 2016, p. 135)

Ατελείς Αγορές Εργασίας: ασυμμετρίες πληροφόρησης

Η περίπτωση των «αποτελεσματικών μισθών»

$$\begin{aligned}\Pi &= pF(a(w)L) - wL \\ d\Pi/dw &= pa'(w)LF'(a(w)L) - L \\ d\Pi/dL &= pa(w)F'(a(w)L) - w.\end{aligned}$$

$$a'(w) = a(w)/w$$

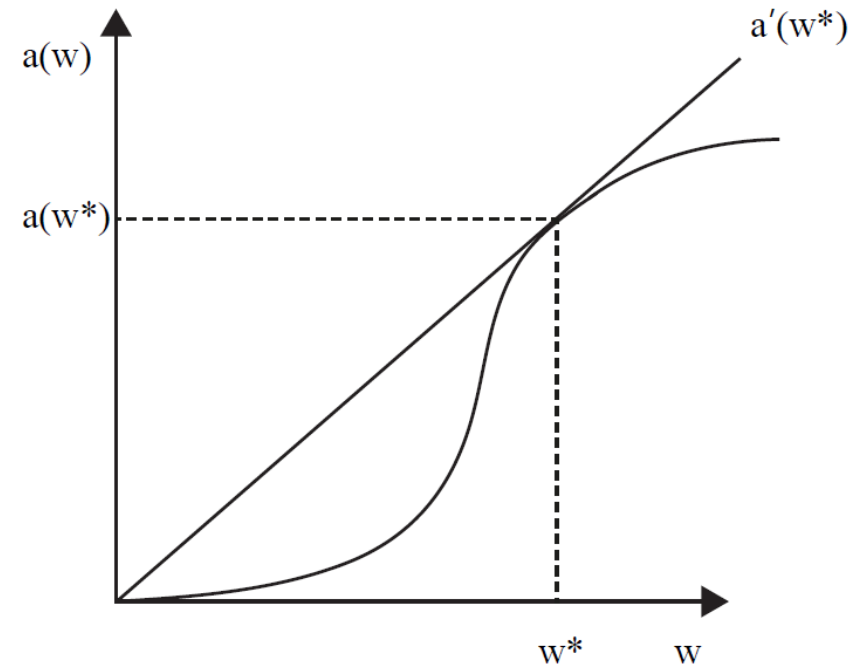

Diagram 6.2 The efficient wage: $a'(w) = a(w)/w$

2 θεωρητικά πλαίσια εφαρμογής του μοντέλου των «αποτελεσματικών μισθών»

Αρχικά το μοντέλο αναπτύχθηκε με αναφορά στα μεγάλα πλεονάσματα εργασίας που παρατηρούνται στις αναπτυσσόμενες οικονομίες:

Η παραγωγικότητα ως συνάρτηση των μισθών, με την έννοια ότι μειώσεις του μισθού οδηγούν σε νοητική και φυσική εξουθένωση των εργαζομένων σε βαθμό που επηρεάζουν αρνητικά την παραγωγικότητά τους

Πιο πρόσφατα επιχειρήθηκε να εφαρμοστεί στα πλαίσια της ανάλυσης των αγορών εργασίας αναπτυγμένων οικονομιών:

Ασυμμετρίες πληροφόρησης με τους εργοδότες να μη γνωρίζουν τα ατομικά χαρακτηριστικά των εργαζομένων αλλά μόνο τη μέση παραγωγικότητα στην αγορά εργασίας

Η παραγωγικότητα ως συνάρτηση του μισθού με την έννοια ότι όσο υψηλότερος ο μισθός τόσο υψηλότερο το μέσο επίπεδο παραγωγικότητας των εργαζομένων που θα απασχοληθούν

Κριτικές παρατηρήσεις

Βασικό επίτευγμα του μοντέλου «αποτελεσματικών μισθών» είναι η εξαγωγή υπερβάλλουσας προσφοράς εργασίας στη βάση της ατομικής βελτιστοποιητικής συμπεριφοράς

ΑΛΛΑ τελικά προκύπτουν δομές και ιεραρχήσεις που υπερβαίνουν το ατομικό επίπεδο, κάτι που αποτελεί γενικότερο χαρακτηριστικό της ομοιόμορφης εφαρμογής των ασυμμετριών πληροφόρησης σε οποιαδήποτε αγορά και του BBI

... even though the economics is based upon the optimizing behavior of individuals it is able to explain the presence of structures rather than, as in other economic approaches and social sciences, structures are taken as given as the basis to explain what individuals can or cannot do. [...] But nor is it simply economic structures and their corresponding inefficiencies that are addressed. These do themselves form the basis for explaining non-market factors, for they can be seen as providing the rationale for non-market, possibly collective, behavior to correct market imperfections" (Fine 2016, p. 15, 16)

Άλλες εφαρμογές ασυμμετριών πληροφόρησης

- Δυσμενής επιλογή (adverse selection):

Ατελής πληροφόρηση ως προς την ποιότητα του αγαθού προς πώληση πριν τη συναλλαγή
Ο αγοραστής αρκείται στη γνώση της μέσης ποιότητας στην αγορά, ενώ η μέση ποιότητα βελτιώνεται με την αύξηση της τιμής
Εφαρμογή στην αγορά μεταχειρισμένων ή στις αγορές εργασίας π.χ.

- Ηθικός κίνδυνος (moral hazard):

Ατελής πληροφόρηση ως προς τη διατήρηση της ποιότητας της αγοράς μετά τη συναλλαγή
Εφαρμογή στις ασφαλιστικές υπηρεσίες ή στις αγορές εργασίας π.χ.

Ρίσκο vs Αβεβαιότητα

- Ενώ το ρίσκο αναφέρεται σε γνωστά μελλοντικά αποτελέσματα στα οποία μπορεί να αποδοθεί μία συγκεκριμένη πιθανότητα, η αβεβαιότητα αναφέρεται σε καταστάσεις όπου το μέλλον δεν μπορεί να υπολογιστεί με τη χρήση πιθανοτήτων
- Η μικροοικονομική ανάλυση απορρίπτει την αβεβαιότητα περιορίζοντάς την σε μετρήσιμο ρίσκο
- Οι ασυμμετρίες πληροφόρησης δεν απορρίπτουν την παραπάνω βασική αντίληψη, απλά ανατρέπουν την υπόθεση ότι το ρίσκο μπορεί να υπολογιστεί σαν να ήταν βέβαιο

Η ανάλυση των κατώτατων μισθών

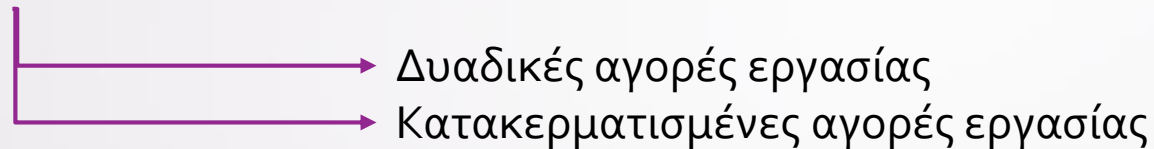
- Προσέγγιση κατώτατων μισθών ως στρεβλώσεις που περιορίζουν την αποκατάσταση ισορροπίας στην αγορά εργασίας και άρα οδηγούν σε μείωση της απασχόλησης
- Η αρνητική επίδραση των κατώτατων μισθών στην απασχόληση δεν έχει επιβεβαιωθεί εμπειρικά
- Τα μοντέλα ατελών αγορών εργασίας με μονοψωνιακή δύναμη είναι σε θέση να ενσωματώνουν θετικά αποτελέσματα των κατώτατων μισθών επί της απασχόλησης

Η ζήτηση εργασίας μπορεί να επηρεάζεται από ένα σύνολο παραγόντων οι οποίοι αγνοούνται πλήρως από τη μικροοικονομική ανάλυση (συνθήκες οικονομικής συγκυρίας, ανταγωνισμού, παραγωγικότητας κ.ο.κ.)

Έχοντας αποκλείσει όλους τους παράγοντες που θα μπορούσαν να συνδέσουν την εισαγωγή/αύξηση κατώτατου μισθού με υψηλότερη απασχόληση, οι προβλέψεις της μικροοικονομικής ανάλυσης περί απώλειας θέσεων εργασίας αποτελεί ταυτολογία

Εναλλακτικές

Ανάγκη για ενσωμάτωση της ανάλυσης της αγοράς εργασίας στο ιστορικό και κοινωνικό της πλαίσιο

Μαρξιστική ανάλυση: έμφαση στον τρόπο οργάνωσης της εργασίας καθώς και στους συσχετισμούς δύναμης για μια εναλλακτική αντίληψη του τρόπου διαφοροποίησης των αγορών εργασίας και του καθορισμού των μισθών